MOTOR

Medlemsblad for
Dansk Automobilklub

Medlemsblad for
Foreningen til Fremme af Automobilismen i Danmark
(Syndikat for Motor- og Automobil-Industri)

ORGAN FOR DANSK MOTOR-INDUSTRI OG -HANDEL

Abonnement, **1 Kr. 25 Øre pr. Kvartal** (inkl. Postpenge), tegnes i Boghandelen, paa ethvert Postkontor og i Ekspeditionen **Westend 11. København V.** Telefon Vester 312 x.

Udgivet af et Interessentskab
Redaktør: Cand. polyt., Ingeniør **F. Schmitto**

Enkelte Numre 20 Øre
Redaktion: **Westend 11. Kbhvn. V.** Telefon Vester 312 x.

Nr. 16. **Lørdag den 11. August 1906.** **1. Aargang.**

Dansk Automobilklub.

Sekretariat: **„Ferrum", Raadhuspladsen, København K.**

Kontingent: 20 Kr. aarlig, Indskud: 5 Kr.

Bestyrelse: Premierløjtnant, Greve *E. Knuth,* Formand; Kgl. Hof-Bogtrykker *Fr. Bagge,* Næstformand; Grosserer *Holger Hassel,* Kasserer og Sekretær; Lehnsgreve *Ahlefeldt-Laurvigen;* Direktør *Axel Hansen;* Grosserer *A. C. Illum.*

Foreningen til Fremme af Automobilismen i Danmark.

(Syndikat for Motor- og Automobilindustri).

Sekretariat: **Westend 11, København V.**

Kontingent 25 Kr. aarlig, Indskud 25 Kr.

Bestyrelse: Kaptajn *H. Block,* Formand; Grosserer *Paul Christensen,* Næstformand; Grosserer *T. T. Nielsen,* Kasserer; Grosserer *Carl Joh. Janssen,* Sekretær; Grosserer *Holger Hassel;* Direktør *Vilh. Hansen;* Direktør *H. Prins.*

Vort Læge-Nummer!

Automobilets vigtigste praktiske Anvendelse er for Tiden til Lægens Brug. Beviset herfor behøver ikke alene at hentes fra Udlandet, hvor den allerstørste Part af Lægerne er blevet ivrige Automobildyrkere. Ogsaa herhjemme er Lægerne i et efter vore beskedne Forhold ikke ringe Antal begyndt at interessere sig for det moderne Befordringsmiddel.

Vi har derfor fundet Tidspunktet belejligt til at udsende dette Specialnummer, som udelukkende omhandler Lægens Anvendelse af Automobilet, i den Hensigt derved at virke for en yderligere Udbredelse af Automobilet i det praktiske Livs Tjeneste.

Da dette Nummer vil blive tilstillet Læger, Tandlæger og Dyrlæger i hele Landet og derved blive læst af en Kreds af Mennesker, som ikke til Hverdagsbrug beskæftiger sig med Automobilerne, har vi søgt at give det et nyt og originalt Indhold, idet vi har tilskrevet en Del af de danske Læger, som kører Automobil, og anmodet dem om at meddele vore Læsere deres Syn paa Automobilerne og deres praktiske Anvendelighed.

Vi har haft den Glæde at modtage en hel Række yderst interessante Svarskrivelser, som vi — forsaavidt de egner sig til Offentliggørelse — aftrykker in extenso.

Det kan naturligvis ikke undgaas, at ret forskellige Anskuelser gør sig gældende i disse Breve, og at der hist og her falder Udtalelser, som absolut ikke er i Automobilernes Favør. Det kunde dog paa ingen Maade falde os ind at tilbageholde disse Udtalelser; thi dette Nummer skal ikke være en ensidig Rosen af Automobilerne, det skal give en nøgtern og sandfærdig Fremstilling af Forholdene, som de er i Øjeblikket, og vi tvivler ikke om, at denne Fremstilling vil virke som den kraftigste Opfordring til Lægen om at overtænke Spørgsmaalet om Anskaffelse af Automobil.

Der er et Forhold, vi gerne vilde paatale her paa dette Sted, hvor man maaske vil lægge mest Mærke til det: det er enkelte Amtsraads Holdning overfor de automobilkørende Læger. Med dyb Beklagelse vil man af flere af de indsendte Skrivelser erfare, at der virkelig gives Amtsraad her i Landet, som haardnakket nægter Lægen at anvende Automobil under Udførelsen af hans Pligter paa Landevejen.

Denne Amtsraadenes og Justitsministerens Ret til at give Dispensation med Hensyn til Kørsel paa Biveje og om Natten var i Virkeligheden det eneste Plaster paa den altfor strenge Automobillov — et Plaster, som, naar det anvendtes fornuftigt og i tilstrækkelig stor Udstrækning, dog kunde lindre en Del af de Ubehageligheder, som var en Følge af Automobillovens Bestemmelser. Det vakte da ogsaa almindeligt Bifald, da Ministeren under Rigsdagsforhandlingerne i Foraaret erklærede, at **han** *aldrig havde og i Fremtiden aldrig vilde nægte Dispensation fra Automobilloven, naar det blev anbefalet af vedkommende Amtsraad.*

I Parantes bemærket, har Ministeren dog glemt dette Løfte; thi fornylig blev et Andragende fra Korsør Handelsforening om Nattekørsel med Automobilomnibus afslaaet af Justitsministeriet „i hvert Fald for Tiden", tiltrods for at det var anbefalet af Amtsraadet.

Under de samme Rigsdagsforhandlinger søgte man fra Automobilisternes Side at faa Dispensationsretten lagt over paa Sogneraadene, saaledes at hvert Sogneraad for sig uden videre kunde give Tilladelse til Kørsel i sit Sogn. Fordelene ved denne Ordning er indlysende nok, og det er at forudse, at naar en Læge først havde faaet Lov til at køre i et Sogn, vilde det ikke vare længe, inden Beboerne i Nabosognet blev mildere stemt, indsaa de praktiske Fordele og gav deres Samtykke til Dispensationen. Paa den Maade vilde Udviklingen foregaa roligt og jævnt.

Imidlertid, man tog selvfølgelig ligesaalidt Hensyn til dette Ønske som til noget andet af Automobilisternes Krav, og dermed er dette Spørgsmaal færdigt.

Thi naar Automobilloven om et Aar paany skal op i Rigsdagen, drejer det sig ikke længere om, hvem der skal have Dispensationsretten. Saa **skal** *og* **maa** *Kampen føres igennem og Fornuft og Fremskridt sejre over Frygt og Reaktion.* **Alle Veje maa aabnes og Kørsel om Natten tillades,** *thi Automobilernes store Betydning som almindeligt Befordringsmiddel er klart lagt for Dagen, og ingen, som har Sans for vort Lands og dets Befolknings Tarv, kan i Længden holde Øjnene lukkede herfor.*

Fritz Schmitto.

Lægens Automobil.

Anskaffelse, Vedligeholdelse, Benyttelse, Udgifter, Fordele og Mangler.

Automobilismen hertillands er endnu saa langt tilbage i sin Udvikling, at man kun ligesom i Taage kan skimte, hvorledes Fremtiden paa dette Omraade i Almindelighed vil forme sig. Det er givet, at Automobilerne efterhaanden som Tiden gaar og paa Trods af Forbud og gammeldags Konservatisme vil trænge sig ind overalt, hvor de paa nogen Maade kan virke til Nytte eller endog blot til Adspredelse, og det er endnu mere givet, at denne Indtrængen vil foregaa hurtigst og blive dybest i de Samfundskredse, som kan anvende dem i det praktiske Livs Tjeneste.

Læger, Tandlæger og Dyrlæger, udgør saadan en Samfundskreds, hvis Virksomhed fører det med sig, at de maa tilbringe en stor Del af deres Tid paa Landevejen, og heraf følger ganske naturligt, at netop denne Kreds af Mennesker med stor Opmærksomhed iagttager Udviklingen af det nye Befordringsmiddel, der lover og virkelig ogsaa er i Stand til at yde dem saa stor Hjælp og Lettelse i deres daglige, opslidende Arbejde.

Vi skal derfor prøve i hvert Fald i de ydre Træk at betegne de forskellige Forhold og Omstændigheder, som gør sig gældende og maa overvejes, naar det drejer sig om Lægens Anskaffelse og Benyttelse af Automobilet, idet vi støtter os, dels til de Erfaringer, man har høstet paa dette specielle Omraade i fremmede Lande, hvor Regering og Myndigheder har støttet og opmuntret Automobilismen i Stedet for som herhjemme at modarbejde den af alle Kræfter, dels til de værdifulde og interessante Oplysninger, som en Del danske Læger og Dyrlæger, som allerede i nogen Tid har benyttet Automobiler, med stor Beredvillighed har stillet til vor Disposition, og hvoraf et Udvalg er gengivet andetsteds i dette Nummer.

Det er altid vanskeligt at købe en Ting, som koster forholdsvis mange Penge, og det er dobbelt vanskeligt, naar man ikke er udrustet med særlig Fagkundskab med Hensyn til den Ting, man skal købe.

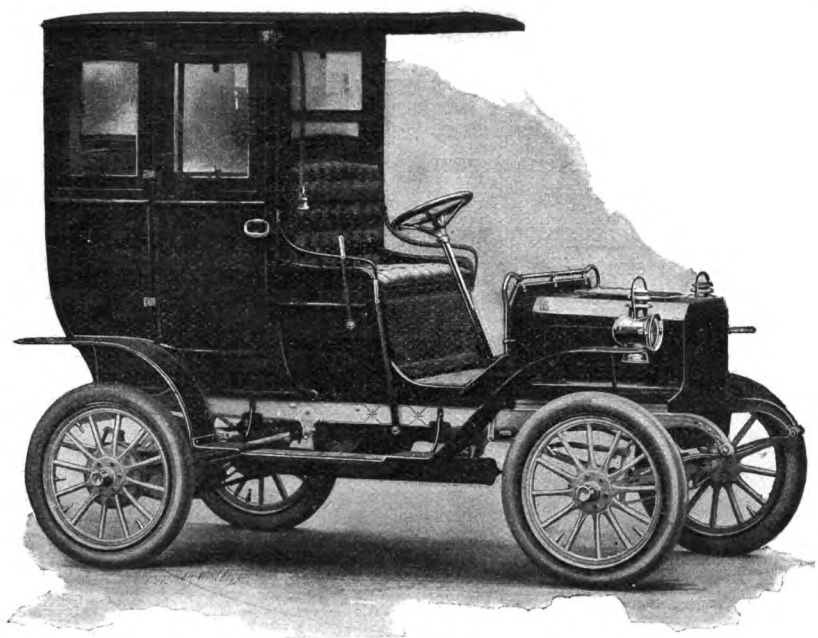

„Reo"-Doktorcoupé.

Det sidste vil nok foreløbig ofte være Tilfældet, naar en Læge første Gang skal anskaffe sig Automobil, og til disse Vanskeligheder kommer endda de særlige Krav, som afhænger af den enkeltes personlige Smag og Ønsker.

Derfor er det umuligt at angive en bestemt Type af Automobil, som er anvendelig for Læger, og vi maa nøjes med at fremsætte de almindelige Synspunkter, som Lægen bør lægge til Grund for sit Valg, naar han skal købe et Automobil.

For det første er det jo klart, at Valget maa komme til at afhænge af Arten og Udstrækningen af

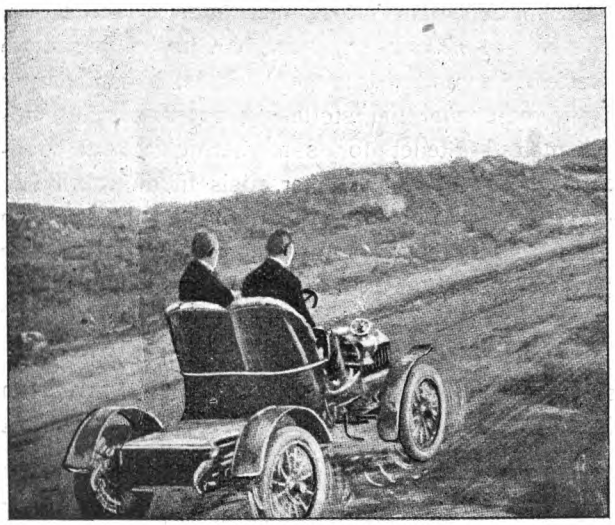

Wayne-Automobil.

Lægens Praksis. Hovedstadslægen med den store Praksis, som tvinger ham til at holde en elegant Coupé med Kusk i Liberi, skal selvfølgelig have et andet Automobil end Lægen, der beskeden nøjes med sin Cykle, og denne Læge skal atter have et andet Automobil end Landlægen, som hidtil har holdt Hest og Vogn.

Disse Forskelligheder skal vi senere komme tilbage til. Her vil vi foreløbig fremføre de almindelige Betingelser, Lægen, hvad enten han praktiserer i Byen eller paa Landet, maa stille til Automobilet som det ideale Befordringsmiddel:

1) *Automobilet maa til enhver Tid staa rede til at tages i Brug og øjeblikkelig være i tjenstdygtig Stand uden videre Forberedelser.*

Hertil hører, at Automobilet er anbragt let og bekvemt i umiddelbar Nærhed af Lægens Bolig. Lægen bør overhovedet ikke have andet at foretage sig, naar han kaldes ud, end at aabne Porten for Garagen, trykke paa en Knap eller dreje paa et Sving, sætte sig op i Vognen og køre af Sted.

2. *Automobilet maa med passende Hastighed og absolut Sikkerhed føre Lægen over de Afstande og ad de Veje, som falder for i hans Praksis.*

Herhjemme er det jo sjældent, at Lægernes Virkefelt har nogen særlig stor Udstrækning; en Cirkel med 3 allerhøjst 4 Mils Radius vil i de fleste Tilfælde være tilstrækkelig. Lægens Automobil skal da ikke nær tilbagelægge de Strækninger, man forlanger af et Turistautomobil, som maa løbe sine halvthundrede Mil om Dagen. Til Gengæld kan Lægen ikke saaledes som Turisten udvælge sig de bedste Veje. Medens Turisten ofte gør en betydelig Omvej for at undgaa en særlig slet Strækning, som vilde tage haardt paa hans Maskine og Hjul, er Lægen nødt til Dag ud og Dag ind at benytte de Veje, som nu engang hører til i hans Praksis. De Fordringer, Lægen maa stille til Automobilet maa derfor blive meget forskellige, efter som han bor i et Distrikt med gode og jævne Landeveje eller hans Distrikt er opfyldt af sandede og meget bakkede Biveje.

Alt i alt kan man dog sige, at Lægens Automobil i Almindelighed ikke nær skal have saa store Dimensioner og saa mange Hestekræfter som Luksus — eller Turistautomobilet.

3) *Ankommen til sit Bestemmelsessted maa Automobilet kunne henstaa i længere Tid foran Patientens Bolig uden at tage Skade af Vind og Vejr og uden selv i den strengeste Vinterkulde derved at blive ude af Stand til at funktionere.*

Denne Betingelse lader sig lettest og mest fuldstændig opfylde ved Motorcyklen, som uden større Besvær altid kan bringes under Tag. Betingelsen kan dog ogsaa opfyldes for Vognenes Vedkommende, naar man blot iagttager visse simple Forholdsregler.

4) *Kørslen i Automobilet maa frembyde en vis Grad af Bekvemmelighed. Styring og Behandling af Vognen maa være saa simpel, at Lægens Nerver ikke overanstrenges derved, Konstruktionen af Motoren og de øvrige arbejdende Dele maa være saa lidet indviklet, at Lægen uden stort Offer af Tid og Arbejde kan blive fuldstændig Herre over alle Detaljer.*

Lægen kører ikke i Automobil for sin Fornøjelses, men for sit Arbejdes Skyld. Derfor maa han ikke komme træt og udmattet til Patienten, som han skal bringe Hjælp. Paa den anden Side skal

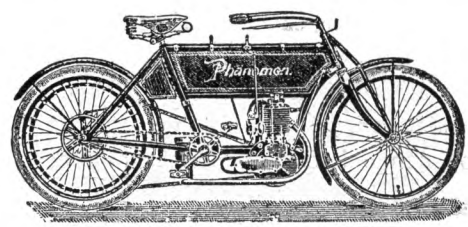

Phänomen-Motorcykle 3—3½ HK.

han jo ikke tilbagelægge saa særdeles store Afstande, og han bør derfor ikke stille Fordring om samme Bekvemmeligheder som i et stort Turistautomobil. En gylden Middelvej vil her som i de fleste Tilfælde være det bedste.

Skal Lægen have økonomisk Fordel af at køre Automobil, vil han som Regel ikke have Raad til at holde fast Chauffør. Han vil da være nødt til selv at styre sin Vogn og udføre de Smaareparationer, som fra Tid til anden kan falde for paa Landevejen.

Men den stillede Betingelse om simpel Behandling og lidet indviklet Konstruktion er da allerede opfyldt for alle gode Automobiler af de mindre Typer. Enhver intelligent Person vil i meget kort Tid lære at klare sig selv i denne Henseende.

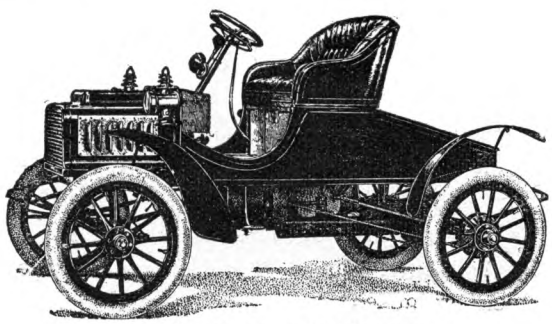

„Rambler"-Lægevogn til 2 Personer.

5) *Anskaffelsessum, de daglige Driftsudgifter samt Udgifter for Slitage og Reparationer bør være saa smaa som muligt.*

Naar alle de foregaaende Betingelser er opfyldte, bliver denne sidste Kærnen i det hele, som slaar Hovedet paa Sømmet med Hensyn til Lægens Anskaffelse af et Automobil.

Hvad Anskaffelsessummen angaar, da er den for Motorcykler og for de smaa Vogntyper saa ringe, at de bliver overkommelige for de fleste Læger med nogenlunde stor Praksis.

De daglige Driftsudgifter til Benzin og Olie afhænger for det første af det Antal Mil, man tilbagelægger, for det andet af de benyttede Vejes Godhed og den Hastighed, hvormed man kører og for det tredje af Motorens Størrelse. Som praktisk Regel kan man regne med Udgifter til Benzin og Olie af 2—3 Øre pr. Mil pr. HK. for en Motorcycle og 3—4 Øre pr. samme Enhed for en Motorvogn indtil ca. 10 HK.

Udgifterne til Slitage og Reparationer afhænger naturligvis ogsaa af det tilbagelagte Antal Mil og af Vejenes Tilstand, men i allerførste Række af den Forsigtighed og Hensynsfuldhed (mod Vognen), hvormed man kører. Under normale Forhold og ved passende forsigtig Kørsel vil 10 % af Anskaffelsessummen være rigelig til Dækning af disse Udgifter.

Motorvogn eller Motorcykle.

Vi kommer nu til det vigtige Spørgsmaal: Hvilket Slags Automobil skal Lægen vælge? Afgørende for Valget bliver:

1) Om Lægen praktiserer i Hovedstaden eller paa Landet.

2) Omfanget og Udstrækningen af hans Praksis.

Hovedstadslægen med den store Praksis maa i første Række lægge Vægten paa den personlige Bekvemmelighed og det elegante Udseende; for ham er det af stor Betydning, at han til enhver Tid kan møde velsoigneret hos Patienterne; derved er det paa Forhaand udelukket, at han kan benytte en Motorcykle, som tilmed heller ikke er bekvem at benytte i Byens snævre og stærkt trafikerede Gader.

For denne Læge egner sig bedst et lille fikst elektrisk Køretøj, som helst maa være forsynet med lukket Karrosseri.

Det elektriske Køretøj er i Virkeligheden Idealet af det herskabelige Befordringsmiddel i de store Byer. — Uden Støj og uden Lugt ruller det paa sine magelige Gummiringe fra Sted til Sted. Een Batteriladning er mere end tilstrækkelig til en Dags Arbejde i en By af Københavns Størrelse og Opladningen foregaar ganske snildt om Natten i Garagen, idet Akkumolatorbatteriet ved en Stikkontakt sættes i Forbindelse med Byens Elektricitetsledning.

Bliver Lægen kaldt ud om Natten, har han kun at afbryde denne Forbindelse, og Vognen er klar til at køre.

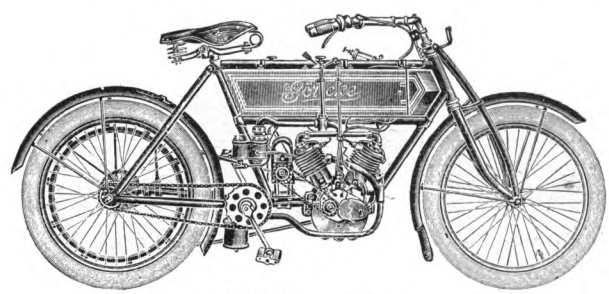

„Westfalen"-Motorcykle.

Fordelen ved det elektriske Køretøj som Byvogn frem for de andre Automobiler samt Hestekøretøjer er følgende:

1) Overordentlig let og simpel at betjene.
2) Lydløs og lugtfri Kørsel.
3) Særdeles billig Drift.
4) Elegant og tiltalende Udseende.

Som eneste Mangel maa nævnes den forholdsvis høje Anskaffelsessum, idet de elektriske Vogne gennemgaaende er en halv Gang dyrere end Benzin-Vogne. Men herved maa det erindres, at Købesummen kun kommer til at indgaa i det aarlige Driftsregnskab med sin Forretning og Amortisation, og da Udgiften til Energi ved elektriske Vogne

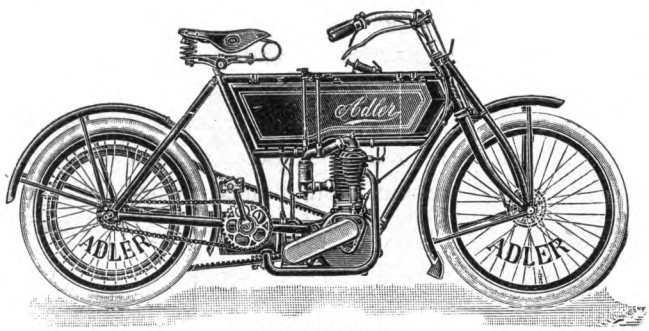

„Adler"-Motorcykle.

er betydelig mindre end de tilsvarende Udgifter ved Benzinvognene vil det ganske sikkert vise sig, at de elektriske Vogne i det lange Løb er de billigste i Driften.

Landlægen. For Landlægen er Sagen betydelig mere indviklet; for hans Vedkommende maa der tages Hensyn, ikke blot til Distriktets Udstrækning men ogsaa til Arten og Godheden af de Veje, han skal befare, og endelig i betydelig Grad til hans Pengepung.

Det er jo klart, at en Motorvogn i de allerfleste Tilfælde vil være langt at foretrække frem for en Motorcykle, men man maa ikke overse, at netop Motorcyklen i vor egen danske Automobillov er betydelig gunstigere stillet end Motorvognen, idet man maa køre med Motorcykle paa alle Veje, medens kun Amtsvejene er aabne for Motorvogne. Denne sidste Bestemmelse gør i Virkeligheden Motorvognens praktiske Nytte yderst problematisk, og som man vil se af de fra Lægerne modtagne Skrivelser, har flere Amtsraad nægtet at give Dispensation fra dette Punkt i Automobilloven og derved tvungen de paagældende Læger, til at ophøre at køre i Motorvogn. Af disse Grunde bliver det meget vanskeligt at træffe sit Valg mellem Motorvogn og Motorcykle, og maa det i hvert enkelt Tilfælde afhænge af de lokale Forhold.

Som Fordele ved Motorcyklen kan anføres:

1) Den optager næsten ingen Plads.

2) Det er efter Loven tilladt at køre med den paa alle Veje.

3) Den er meget simpel at behandle, hvorfor Lægen selv kan udføre de allerfleste forefaldende Reparationer.

4) Anskaffelsessummen er forholdsvis lille og den er billig i Driften.

Som Ulemper ved Motorcyklen maa nævnes:

1) Det forholdsvis ubekvemme Sæde.

2) Mangel paa Evne til at medføre større Bagage.

3) At man ikke kan undgaa at blive snavset ved at køre paa Motorcykle.

For en lille Motorvogn vil Fordelen og Ulemperne blive omtrent ombyttede.

Som Fordele maa navnlig fremhæves:

1) Den magelige og bekvemme Kørsel.

2) At Lægen kan medføre større Bagage og eventuelt bringe en anden Person med sig.

Ulemperne hidrører væsentlig fra Forbudet mod Kørsel paa Biveje og fra den højere Anskaffelsessum og de større Driftsudgifter.

Netop paa Grund af denne Ombytning af Fordele og Ulemper kan man sige, at Motorcyklen supplerer Motorvognen paa samme Maade som den almindelige Cykle supplerer Hestekøretøjet, og derfor kommer den Læge nærmest Idealet, som har Raad til at holde begge Dele.

Ved det Udtryk „har Raad til" mener vi nu ikke, at Lægen behøver at være særlig formuende for at ofre Penge paa Automobilerne. Det er jo netop den allervigtigste Betingelse for Automobilernes Indførelse i det praktiske Liv, at det bliver *billigere at holde Automobil end at holde Hestekøretøj,* og man kan rolig paastaa, at denne Be-

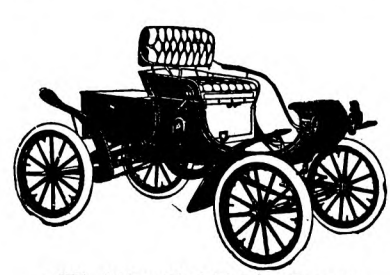

8 HK „Oldsmobile" til 2 à 4 Personer.

tingelse allerede er opfyldt for Motorcyklernes og de smaa Motorvognes Vedkommende. Men man maa rigtignok huske paa, at Automobilet som den Maskine, det er, udfører et langt større Arbejde end en enkelt Hest og at Driften med Automobiler derfor kun kan blive økonomisk, naar man har Brug for dette langt større Arbejde.

Har man ikke det og alligevel vil holde Automobil, — ja saa maa man ogsaa finde sig i at betale lidt for Fornøjelsen; thi det er en ekstra Fordel ved Automobilerne, som har en vis Betydning især for Lægen, at det er en ganske anden Fornøjelse selv at styre et Automobil end at sidde bag i en Hestevogn. I Stedet for at være et pinagtigt Spild af Tid, bliver Automobilturen til Patienten en Rekreation og Forfriskning for Lægen.

En eller anden vil maaske nu fremsætte den Indvending mod Automobilerne, at man skal være halvvejs Mekaniker for at kunne køre og passe dem. Denne Indvending har dog næppe meget paa sig — ikke for Motorcykler og for smaa Motorvogne. For at være Herre over de selvbevægelige Køretøjer kræves der ikke andet, end at man kender sin Motor, og de Vilkaar, hvorunder den arbejder, lige saa godt som man maa kende Hesten og dens Ejendommeligheder for med Held at kunne køre den. Nu! Kendskabet til Heste er os tildels medfødt, nedarvet gennem mange Slægtled, og hvad vi mangler heraf, tilegner vi os hurtigt ved den praktiske Benyttelse af Hesten.

Ganske det samme vil blive Tilfældet med Automobilerne. Allerede nu har Cyklerne forberedt Vejen og mægtigt bidraget til Befolkningens „mekaniske Opdragelse". Medens man ved Cyklernes Fremkomst fandt det meget besværligt og overordentlig indviklet selv at skulle tage en Skruenøgle i Haanden og skrue en løsgaaet Møttrik fast, saa ser man nu unge Damer selv spænde Kæden paa deres Cykler eller efterse Lejerne. Ord som „engelsk Nøgle", „Smørekande", „Konus", „Klokkeleje" skurrer ikke længer i den moderne Ungdoms Øren.

Og denne mekaniske Opdragelse er selvfølgelig ogsaa kommen Lægerne tilgode, Lægerne, hvis Sans netop i høj Grad er anlagt for det praktiske. Der kan næppe være nogen Tvivl om, at Lægen ifølge sit Kald og sine Sædvaner i Løbet af meget kort Tid hos sig vil kunne udvikle de Egenskaber, som er karakteristiske for den dygtige Chauffør.

For at dette skal blive Tilfældet, er kun een Ting nødvendig: Lægen, som staar i Begreb med at anskaffe sig et Automobil, maa ret til Gavns sætte sig ind i Sagen. Han maa ikke blot ad teoretisk Vej, gennem Bøger og Anvisninger, studere Automobilers Konstruktion, han maa fremfor alt ad praktisk Vej lære det Køretøj at kende, som han er ved at købe, og det paa en saadan Maade, at han kommer til at kende det i dets mindste Detaljer. Naar dette først er lykkedes ham, kan han trøstig begive sig paa Vej i sit Automobil: de Smaareparationer, som maatte falde for, vil let og hurtigt kunne udføres og egentlige Driftsstandsninger vil næppe indtræffe saa hyppigt, som en Hest pludselig bliver syg eller løber løbsk.

Og Lægen har herved tilegnet sig et nyt Vaaben i hans aldrig afbrudte Kamp mod Sygdom og Død. Det er Lægens vigtigste Pligt at følge med Tiden og benytte de Fremskridt, som den moderne Teknik stiller til hans Raadighed. Automobilet er et saadant Fremskridt af vidtrækkende og i Øjeblikket uoverskuelig Betydning.

Naar Lægen først har indset dette, gaar Vejen fra ham til de lovgivende Myndigheder, som ikke skal give Dispensation fra Automobilloven i dens nuværende Skikkelse, men som skal omændre den i moderne Aand.

Lad os da ønske, at den danske Lægestand maa blive den Skt. Georg, som dræber Automobilfrygtens middelalderlige Drage.

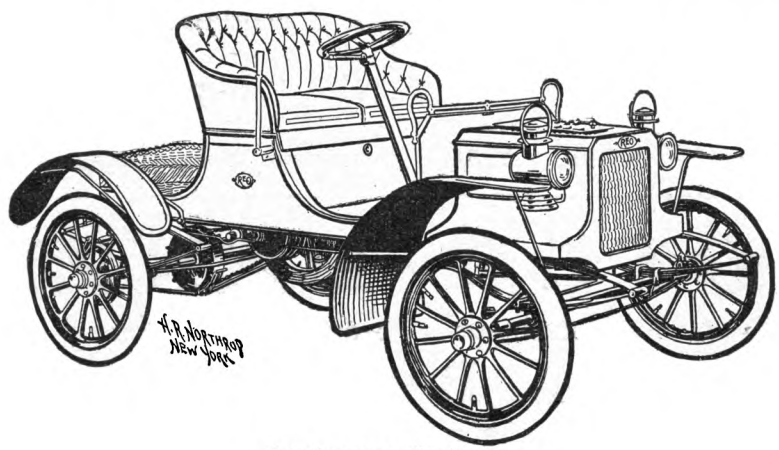

„Reo"-Lægevogn til 2 Personer.

ELEGANCE!

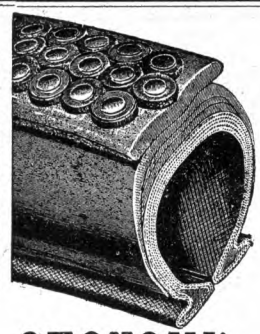

ØKONOMI!

Læder-Dækket

HOUBEN

for Automobiler og Motorcykler

Skrider ikke!
Punkterer ikke!

SIKKERHED!

HOLDBARHED!

Faas hos: F. Bülow • Otto Drewsen • C. Th. Rom & Co.

OLDSMOBILE

Bevisligt de mest driftsikre Automobiler

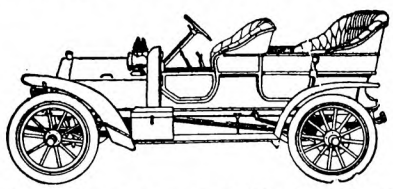

Stor 4 Cyl. Turistvogn med Plads til 5 Personer

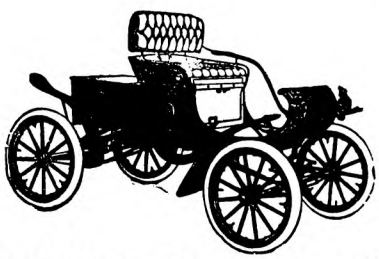

8 HK. Til 2 el. 4 Pers. Lev. ogsaa med Tonneau

Nogle brugte Oldsmobiler sælges billigt

T. T. NIELSENs
Automobillager
Ny Toldbodgade 8 (Larsens Plads).

HELLESENS TØRELEMENT

Bedste Tændebatteri

for **Automobiler, Motorcycler, Baade og stationære Motorer.**

VARIGHED, TYPE O Nr. 4: op til 1500 Kilometer og mere.

Billigere og bekvemmere i Brugen end Akkumulatorer.

Leveres i alle Størrelser og Former. Guldmedaille Paris 1900.

Hellesens Enke & V. Ludvigsen,

København. Telefon 2553 & Strandvej 257.

Motorcycle, 4 Cylindre

„National"

er i udmærket Stand billig til Salg.

Valby Langgade 9

MOTOR-BENZIN

i alle Kvaliteter — bedst og billigst hos

A/S Nordisk Benzin-Compagni,

Nørrebrogade 30. — København N. — Telefon 6958. — Statstelefon 20.

Paa Verdensudstillingen i Milano

erholdt „ADLER" Fabrikata

GRAND PRIX

Herved er det igen fastslaaet, at „A D L E R" Fabrikerne ogsaa indtil den sidste Tid har bevaret deres gamle Princip: at fabrikere det bedste af det bedste!

Fabrikens Generaldirektør, Kommerceraad Kleyer, erholdt yderligere personlig „Grand Prix".

„ADLER" Cycle Aktieselskab – København K.

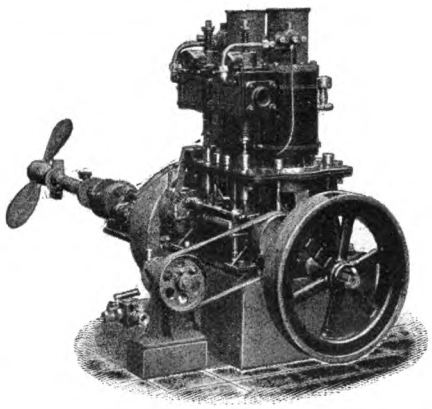

PETROLEUMSMOTOREN

P. Jørgensens Maskinfabrik **DAN** **Bragesgade 10 København L.**

Skibs- og Landbrugsmotorer

Bedste og sikreste Drivkraft

Solgt 1400 Stk. i Ind- og Udlandet

Herved tillader jeg mig at meddele, at jeg har aabnet en Afdeling, forsynet med ganske nye Maskiner for

Vulcanisering

af Flænger og Revner i Dæk og Slanger. Ethvert Dæk, hvor Gummien ikke er sprød, kan rep. og blive udmærket brugbart igen. Enhver Dimens. behandles, lige fra $1^1/_2$—5″. Send Deres Dæk og Slanger til mig, og der vil omgaaende blive Dem tilsendt et Brevkort med bestemt Pris paa, hvad Reparationen vil koste.

Helsingørs Automobil-Forretning,

Ingeniør V. Nielsen.

Sensation!

Fordvogn — 4 staaende Cylindre — c. 15 HK — i høieste Grad driftssikker.

Til 2 Personer.

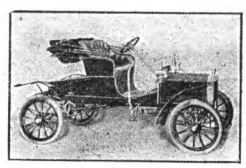

Ringe Benzinforbrug.

Kr. 2700.

Billigste og bedste Vogn paa Markedet.

Fabr. Para. 4 Grundtvigs Sidevej. Telf. H. 13.

AUTOMOBILASSURANCE

— Billigste Vilkaar. —

Henvendelse til Kaptajn H. Block, „Dansk Automobilselskab", Børsgade 8, Telefon 9879, eller Ingeniør F. Schmitto, Westend 11, Telefon 312 x, Vester.

Wayne Automobiler
Westfalen Motorcycler
Danica Motorcycler
Transport Motorcycler

H. Chr. Fich

Vestervoldgade 10 — Telefon 8642

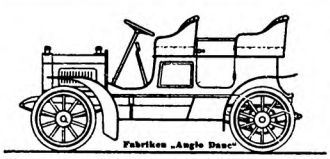

Vor Motor- og Gearkonstruktion har ved lang Tids daglig Drift vist en enestaaende Paalidelighed og Soliditet. Vi bor her! og kan saaledes yde vore Kunder en virkelig Garanti.

Alle Oplysninger faas paa Forlangende.

Fabriken „ANGLO DANE"

Roskildevej 39 — København F.

Dansk Automobilselskab

24 HK. — Turist-Automobil. — 12000 Kr.

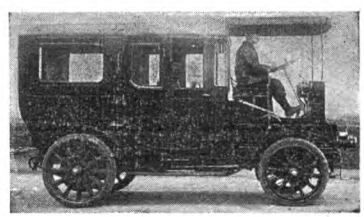

11 Personer. — Ringe Benzinforbrug. — 12000 Kr.

Automobiler til større og mindre Selskaber **udlejes** efter fast Takst. Forskellige Typer. Automobiler anvises til Salg.

Telefon 9879 & 17740 x.

Børsgade 8. — København K.

Vesterbrog. 20 **F. BÜLOW** København B.

PHÄNOMEN-MOTORCYCLER

Anerkendt bedste Fabrikat! — Lager af Dæk og Slanger!

Reo Automobiler

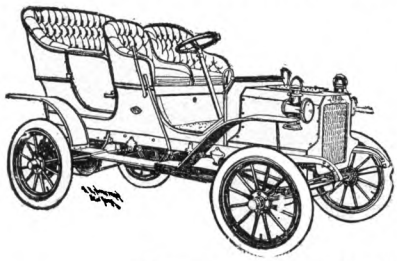

8 HK 1 Cylinder
16 HK 2 —

❀

Bedste amerikanske Fabrikat

❀

Generalagenter for Skandinavien:

Simonsen & Nielsen, Bredgade 33

Hurtig Damp-Vaskemaskinen

„Hafnia“

Bedste og mest besparende Konstruktion.

Uundværlig i enhver Husholdning.

Faas

Østerbrogade 6
og
Nørrevold 12.

Motorcykle,

vundet i „Motor“s Præmiekonkurrence, kan købes. Henvendelse til Telefon Østerbro 815. Ohlsensgade 14, Ø.

WOLVERINE

Baade-Motorer

fra 3 HK. til 200 HK.

Løber nu ligesaa godt og fuldt saa kraftigt med

Petroleum

som med Gasoline.

Elektrisk Tænding

Øjeblikkelig Igangsættelse.

Da Petroleumen bliver perfekt fordampet ere Motorerne **renlige og paalidelige**. Alle 4 Takt Motorer fra 12 til 200 HK. ere selvstartende

WOLVERINE MOTOR WORKS

VED **H. JACOBSEN**

VESTERVOLDGADE 109, KØBENHAVN K.

Telefon Nr. 3377. Telegram-Adr.: „Wolverine“.

Denne Motorcykle blev vundet ved Konkurrencen paa Geels Bakke.

❀

1 Kr. 25 Øre Kvartalet!

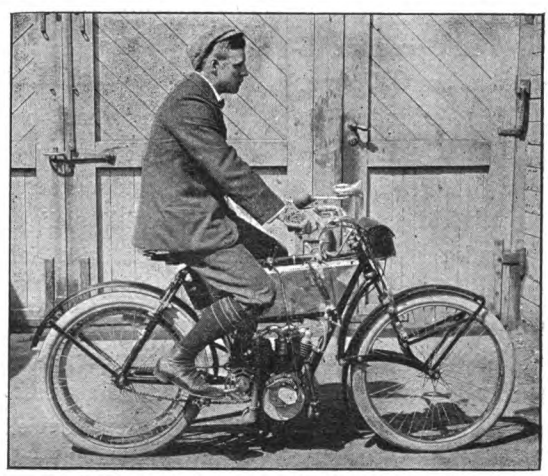

Peugeot Motorcykle, 2 Cylindre, $3^1/_2$ HK.

Abonnér

paa

‚MOTOR‘

❀

1 Kr. 25 Øre Kvartalet!

Fr. Bagges Kgl. Hof-Bogtrykkeri

udfører alle Slags Tryksager

hurtigt og til billigste Priser.

Hvad Lægerne mener om Automobilet.

Kørt over 1000 Mil paa Motorvogn.

Distriktslæge F. C. Lund i Silkeborg:

I Anledning af Deres Skrivelse af G. D. kan jeg meddele Dem følgende om mine Oplevelser som Automobilist:

Som De ved, købte jeg i Foraaret 1902 en lille belgisk 3 HK Motorvogn til 2 Personer hos

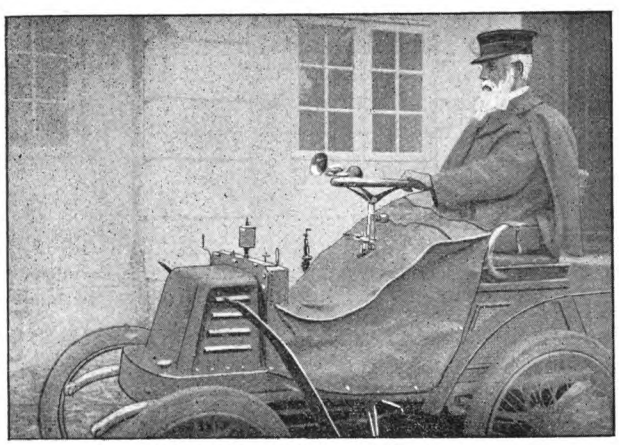

Distriktslæge F. C. Lund i Silkeborg.

G. H. Jørgensen i København. Ved Deres værdifulde Assistance lærte jeg hurtig at køre Vognen og benyttede den saa godt i $2^1/_2$ Aar indtil Oktober 1904, da jeg solgte den til en Cyklehandler i Vejle.

Ifølge min Journal har jeg i den Tid kørt henved 1000 Mil paa Vognen, væsentlig i Praksis i et overordentlig bakket Terræn, tildels paa daarlige Biveje — og forbrugt godt 1000 ℔ Benzin.

Efter at jeg havde lært Maskinen at kende, havde jeg i det hele ikke mange Kvaler med denne. Ledningstraadene til Tændingen gik ofte i Uorden, men kunde bringes i Orden i faa Minutter.

Kun to Gange i hele Tidsrummet hændte det mig, at jeg ikke kunde køre Vognen hjem, den ene Gang paa Grund af en eksploderet Bagring, den anden Gang paa Grund af en utæt Ventil.

Derimod var der navnlig det sidste Aar mange Reparationer, dels paa Maskinen, dels paa Træktøjet og Luftringene.

Da jeg solgte Vognen, var den tildels opslidt, idet den skulde have nyt Stempel, 4 nye Dæk og nye Differentialhjul, der var helt opslidte. Dels af denne Grund og navnlig paa Grund af Automobilloven opgav jeg at køre Motorvogn, idet jeg ikke kunde faa Tilladelse til at køre paa Biveje og om Natten, og under disse Forhold var Vognen mig til for lidt Nytte om Natten.

Jeg kørte saa en kort Tid en Motorcykle, men denne tiltalte mig ikke; jeg havde meget Vrøvl med den og opgav det snart.

Med Hensyn til det pekuniære Resultat af Motorvognen, var dette ret gunstigt, uagtet de mange Reparationer og Vognens korte Varighed, og naar der var en anden Lov, vilde jeg atter benytte Motorvogn, som i mange Retninger har store Fordele og Behageligheder; men med den nuværende Lov anser jeg det for umuligt at bruge Motorvogn i Lægepraksis, ialtfald her paa Egnen.

2 Dyrlæger her i Byen kører stadig Motorcykler i Praksis.

Københavns Amtsraad nægter Dispensation fra Automobilloven.

Dr. H. Gundel i Kastrup:

Motoren har for mig som Læge været ganske overordentlig nyttig, og selv de af mine Patienter blandt Landboerne, der saa paa dette nye Befordringsmiddel med stor Misfornøjelse, er, fra det Øjeblik, de har haft Brug for hurtig Lægehjælp, bleven erklærede Tilhængere deraf, i hvert Fald til Brug for Læger.

Det hænder jo ikke saa ganske sjældent, at Liv eller Død kan være afhængig af Lægens Ankomst faa Minutter før eller senere; jeg skal i denne Sammenhæng kun nævne Strubehoste og Blødninger ved Fødsler og Ulykkestilfælde; en Læge bør derfor være udrustet med de Befordringsmidler, der straks er til Rede og hurtigst bringer ham til Maalet, og netop disse Betingelser opfylder Automobilet og ingen andre Befordringsmidler. Jeg vilde derfor anse det for ganske naturligt, om det blev *obligatorisk for Læger at holde Automobil.*

Man skulde synes, at disse Bemærkninger maatte tiltrædes af ethvert Menneske; saa meget

mere forbavsende er det da, at vort herværende Amtsraad nægter Lægerne Tilladelse til at køre om Natten, og nu endog ikke vil tillade dem — selv om Dagen — at færdes udenfor Hovedlandevejen gennem Amager, det vil sige, at jeg ikke mere kan køre til min egen Dør og overhovedet ikke mere kan benytte min Motorcykle i min Praksis.

Det forekommer mig, at Amtsraadet ved saadanne Forbud til Læger paatager sig et større Ansvar, end det er i Stand til at bære. Mon et saadant Amtsraadsmedlem ikke vilde forandre Mening, naar hans eget Barn eller Hustru maatte dø, trods det, at Hjælpen let kunde ydes, naar den kom hurtigt, medens Lægen, der staar ved Siden af sit Automobil, beklagende maa meddele:

„Der maa sendes Hest og Vogn, ieg maa ikke køre for Amtsraadet?“

Jeg skulde tro det.

Saa meget mærkeligere forekommer disse Forbud mig, som der, i al den Tid, jeg har brugt min Motorcykle, kun to Gange lige i Begyndelsen er blevet er Par Heste bange, uden at der skete noget Uheld.

Heldigvis staar Københavns Amtsraad ret ene i denne Sag; i hvert Fald meddeler flere jyske Læger mig, at de derovre kører, naar og hvor de vil, uden at nogen træder hindrende i Vejen.

Men selv om vi havde lutter københavnske Amtsraad, nærer jeg ingen Tvivl om, at den Tid ikke er fjærn, hvor *alle danske Landlæger* — som det nu omtrent er Tilfældet i Tyskland — *har sit Automobil* — thi Fornuften sejrer dog tilsidst!

Automobilet bliver bedre i Fremtiden.

Dr. H. Gøtsche, Borum pr. Mundelstrup.

Skønt jeg de sidste tre Aar har været en ivrig Automobilist og Motorcyklist, kan jeg dog ikke paastaa, at nævnte Befordringsmidler — for Tiden — kan siges at have udtalt praktisk Betydning for Lægen i al Almindelighed; dertil er de altfor dyre i Indkøb, altfor dyre i Vedligeholdelse og altfor usikre i Driften. Man skal jo bogstavelig talt være halv Smedesvend for med nogenlunde Ro at kunne vove sig ud paa en længere Tur.

Jyllands første Montør ytrede for nylig til mig ved Tale om Motorcykler:

„Alle Motorcykler er noget Skidt!“ og der er virkelig noget om det. Saa at sige alle Motorcyklister har gentagne Gange staaet overfor en stædig Motorcykle.

Dr. H. Gøtsche i Borum.

Ganske vist kan man som Regel paa Stedet udbedre Fejlen; men det er dog højst ubehageligt at skulle i Lag dermed, specielt for Lægen, som altid skal præsentere sig vel soigneret ved even-

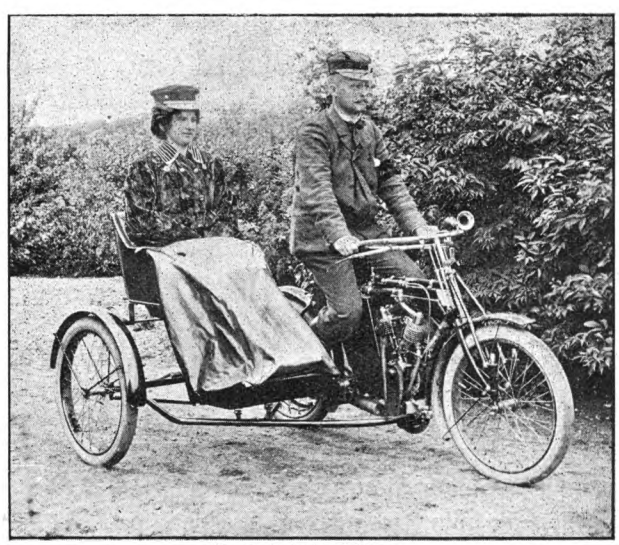

Dr. H. Gøtsche i Borum.

tuelt Sygebesøg, hvilket ikke er muligt, naar man skal ligge og rode med en Motorcykle paa Landevejen, og det er enhver — selv nok saa dreven — Motorcyklist altfor ofte udsat for.

Det samme — om end i mindre Grad — er Tilfældet med Motorvogn. Heste er endnu uundværlige for Landlægen. *Jeg tvivler ikke om, at den Dag kommer, da Lægen foretrækker Motorvognen for Hestebefordringen;* men til den Tid vil Motor-

vognen ogsaa være forholdsvis billig, solid og driftssikker og ikke alene til Brug for Kapitalister.

Alle Veje vil staa aabne til alle Tider af Døgnet, og *Grøften* paa den ene Side eventuelt *sløjfet.* Landboerne vil da blive ligesaa fortrolige med Motorvognen, som de nu er med Cyklen.

En Læge, der ikke ønsker at gøre Forandring med Befordringsmiddel.

Tandlæge J. Binderkrantz i Assens:

Vedlagt sender jeg Dem et Fotografi af mit nye Automobil, som vækker Opsigt her paa Egnen,

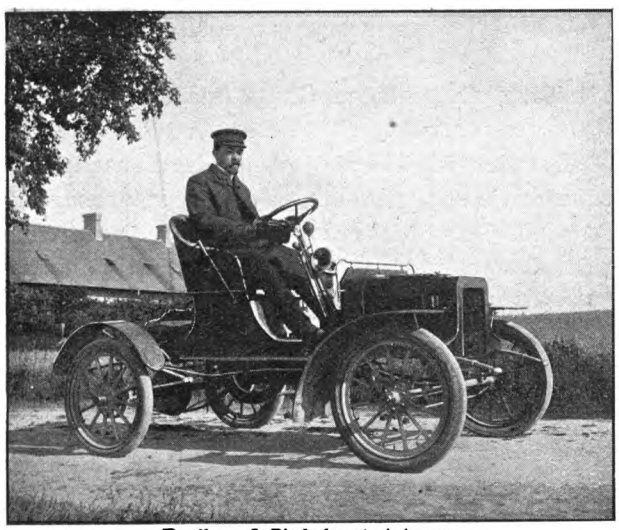

Tandlæge J. Binderkrantz i Assens.

endskønt jeg nu har befaret Amtet i c. 5 Aar paa Motorcykle og Motorvogn af ældre Model.

Befolkningen stiller sig saaledes overfor „Uhyret" eller „Vidunderet", at den ene Halvdel stiller sig imod og den anden holder paa Udviklingen. Dog faar man Indtrykket af, at de alle gerne vil være Ejer af en Motorvogn.

Jeg for min Part ønsker ikke paa nogen Maade at gøre Forandring med Befordringsmiddel. Automobilet er mit bedste Køretøj, med det gennemturer jeg hele Amtet hver Uge, og det har vist sig, at Autoriteterne hellere end gerne vil køre med mig.

At køre paa Motor er den største Nydelse.

Tandlæge Vald. Thide i København:

Personlig er jeg meget interesseret for al Automobilsport, undtagen Væddeløbskørsel. Automobilet vil, derom er der kun een Mening, absolut vinde mere og mere Indpas, trods uheldige Love og anden Modstand; det hele er jo kun et Tidsspørgsmaal.

Imidlertid dyrker jeg Automobilsporten (Motor-

Tandlæge Vald. Thide i København.

cykle) udelukkende for min Fornøjelse, og jeg kan vanskelig tænke mig nogen større Nydelse end at fare af Sted paa min Motor uden Hensyn til Bakker eller Modvind, uden Anstrengelse af nogen Art og ikke mindst uden Spild af Kræfter.

Da jeg nu imidlertid ikke kan anvende min Motorcykle i min Praksis, vil Sagen naturligvis stille sig noget anderledes for Lægen og navnlig Landlægen; for denne er Cyklen jo blevet et nødvendigt Led i hans Virksomhed, og det kan saa temmelig siges om den almindelige Cykle, at den er absolut driftssikker, hvilket, naar man skal være ærlig, absolut ikke kan siges om Motorcyklen endnu, men ogsaa dette er jo kun et Tidsspørgsmaal.

Jeg mener imidlertid, at Lægen (paa Landet) — naar Loven bliver ændret og alle Veje tilgængelige — maa kunde faa en Del Glæde og Nytte af Motoren, i Særdeleshed, naar den ikke er af en

for tung og indviklet Konstruktion, samt ikke under 3 HK., og saa helst, at vedkommende Læge er nogenlunde praktisk og kender sin Maskine i alle dens anatomiske Dele.

Mortorcyklen er det bedste Køretøj for Dyrlæger.

Dyrlæge Fr. Kruuse i Heden pr. Ringe:

Efter min Mening er Idealet en lille Motorvogn, der kunde bruges overalt; men da Kørsel med disse Vogne er indskrænket til bestemte Veje, er de, indtil der bliver fri Kørsel overalt, uanvendelige og vi maa jo derfor tage til Takke med Motorcyklen.

For imidlertid at have rigtig Nytte af denne, skal man jo til Dels være Mekaniker selv, da der er noget vist ærgerligt i at køre ud og gaa hjem; dog, det kommer jo altsammen med Øvelse, og er man af Fagmænd blevet retledet et Par Gange, mener jeg, man let kan høre, hvor det er galt, og ved man det, kan man i de allerfleste Tilfælde rette Fejlene og i hvert Fald komme til at køre igen.

For os Dyrlæger, som skal ind snart her, snart der, tror jeg, at en altfor stor og lang Maskine er ubekvem; jeg kører f. Eks. en $2^1/_2$ HK Motorcykle med Magnettænding, og trækker denne lille Maskine, naar den da vel og mærke er i Orden, aldeles brillant; jeg vejer ca. 240 ℔ og dog kan den tage alle de store Bakker i Sydfyen.

Magnettændingen er jeg glad ved; jeg mener, den har flere Fordele end Akkumulatortændingen. Maskinen er maaske lidt tungere at faa i Gang; men man risikerer ikke saa let at komme til at mangle Strøm paa Vejen — det er jo meget tidt Tilfældet, hvor Akkumulatorer bruges.

Benzinforbruget paa en $2^1/_2$ HK Maskine er ikke overdreven stor, for ca. 7 Øre pr. Mil; men man maa jo ikke glemme at regne Slitage og Vedligeholdelse af Motoren med Olie, Tændere, Dæk og Remme — det løber jo op altsammen, og regnes det hele under et, er det ingen billig Historie at være Motorcyklist, tilmed da vi ikke kan undvære Hest og — en Cykle.

Men kommer man saa ud paa Motoren til Kunderne, saa glemmer man mulig hafte Ærgrelser ved de Lovtaler, man som Regel faar, ved Udtalelser som f. Eks.: „Hvad! er De allerede der?“ o. s. fr.

For eget Vedkommende ynkes man heller ikke saa meget, selv om man, hvad der ofte hænder skal tilbage til Naboen ved Siden af, hvor man lige kom fra, da det i saa Tilfælde gaar betydelig lettere at vende Motoren og tøffe af, end at vende en træt Hest eller at cykle dertil igen.

Jeg mener, at Motorer er Fremtidens Køretøjer, og efterhaanden som Kuskene (*ikke* Hestene) vænner sig til disse, skal de nok blive vel modtagne overalt i Befolkningen.

Hvad Autoriteterne angaar, da er de her overordentlig flinke og elskværdige, men maa og skal de jo — som vi alle — parere Ordre. Jeg priser Forordningen, der er kommet, om at ethvert Automobil skal have Nummer; jeg mener, det er en Fordel for os, som virkeligt vil køre hensynsfuldt, og den skal nok efterhaanden tvinge alle, der endnu ikke vil køre hensynsfuldt, til at gøre det.

Til Kolleger, som endnu ikke kører paa eller staar for at anskaffe sig en Motorcykle, vil jeg sige:

„Køb en ny og tro ikke, at De foreløbig kan køre paa en „lidt brugt“, for det giver kun Ærgrelser — og Bekostninger!“

Prøvet 7 forskellige Motorcykler.

Tandlæge J. Seidelin i Taastrup:

Siden 1899 har jeg tilbagelagt flere Tusinde Kilometer gennem Danmark, Tyskland, Frankrig, Holland og Belgien paa Motorcykler monterede med 7 Motorer, varierende fra $1^3/_4$—$3^1/_2$ HK.

Tre Fordringer har jeg ment at kunne stille til en Motorcykle:

1) Enkel Konstruktion.

2) Let Start paa tung og bakket Vej.

3) Sikker Gang paa enhver Kørebane i al Slags Føre.

Kun en dansk Motorcykle har efter mine Erfaringer opfyldt de Krav, jeg har stillet.

Da Motorcyklen er det letteste Automobil med ringe Benzinforbrug, anser jeg den for det Køretøj, som en Læge eller Dyrlæge vil kunne anvende med største Tilfredshed og størst Økonomi.

Skal man bruge Motorvogn eller Motorcykle?

Dr. Schilder i Tømmerby:

I de sidste to Aar har jeg stadig benyttet mig af en Motorcykle til at befordre mig i min Praksis, og har jeg derved erfaret, hvorlangt dette Befordringsmiddel for Lægens Vedkommende er at foretrække for Hestekøretøjet.

Blandt de mange Fordele, Motorcyklen byder Lægen, skal jeg særlig fremhæve:

I: den er altid færdig til at tages i Brug straks,

II: dens Hurtighed og deraf følgende Tidsbesparelse,

III: naar man er ankommen til Patienten, behøves

Dr. Schilder i Tømmerby.

der ingen til at passe paa den saaledes som paa Hesten,

IV: den fryser ikke om Vinteren saaledes som Hesten ved at staa ude og vente, medens man er hos Patienten,

V: den kan tilbagelægge langt større Strækninger daglig end Hesten,

VI: staar den ubrugt i flere Dage, kræver den ingen Pasning og intet Foder som Hesten, hvilken sidste Omstændighed er en stor Fordel for Lægen, hvis Kørsel altid falder meget ulige fordelt fra Dag til Dag, og endelig

VII: den koster ikke mere end halvt saa meget at holde som Hestekøretøjet og er efter min Erfaring ligesaa paalidelig, naar man har lært at behandle den rigtigt.

Den eneste Ulempe er, at man ikke er saa godt beskyttet mod daarligt Vejr samt Faren ved Udgliden i daarligt Føre, hvilken dog omtrent kan undgaas ved Benyttelsen af Glidedæk, og endelig at man ikke kan føre ret stor Bagage med sig.

Disse Omstændigheder foranledigede mig til for godt et Aar siden at anskaffe mig et lille Automobil, idet jeg forinden havde faaet Dispensation fra Automobilloven, saa at jeg kunde benytte det paa Biveje indenfor min Praksis' Omraade. Dette kræver naturligvis lidt mere Pasning end Motorcyklen, og har heller ikke dennes Ævne til at kunne benyttes overalt, idet det ligesom Hestekøretøjet kræver en Vej, omend den kun behøver at være daarlig, medens man med Motorcyklen kan befare enhver Marksti.

Jeg er derfor kommen til det Resultat, at jeg som Regel benytter min Motorcykle og kun i Tilfælde, hvor jeg skal have større Bagage med eller Vejr og Føre er særlig daarligt, benytter Automobilvogn.

Naturligvis kan man ikke benytte Automobil under meget stærkt Snefald, men lidt løs Sne lægger ingen Hindring i Vejen, ligesaalidt som naar der først er dannet en fast Snebane paa Landevejen; imidlertid spiller dette ikke nogen stor Rolle, idet jeg i de sidste 2 Aar ikke har maattet indstille min Kørsel af den Grund en eneste Dag.

Bekostningen ved at holde baade Motorcykle og Automobil bliver den samme som ved at holde 2 Heste; men da man vanskelig kan holde disse uden Tjenestekarl, medens man let selv kan passe sine Motorkøretøjer, idet Tilsynet med disse kan opsættes efter ens Lejlighed og Tid, bliver der, rent pekuniært set, et betydeligt Plus for Automobilkøretøjerne foruden de andre nævnte Fordele, disse yde.

Til Slut skal jeg blot bemærke, at Landboernes sædvanlige Frygt for at møde et Automobilkøretøj snart viste sig ugrundet; det hører nu til Sjældenhederne, at jeg nødsages til at standse mit Automobil for at lade Hestekøretøjet passere, og at Landboerne har indset, at deres Frygt for Automobilet var ugrundet, fremgaar af den Omstændighed, at Amtsraadet har tilladt mig Kørsel paa Biveje, hvilket selvfølgelig ikke er sket uden Anbefaling fra de lokale Sogneraad; — *kun een Ting udkræves der fra Automobilistens Side, nemlig Hensynsfuldhed overfor andre Vejfarende.*